

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1Csp/38/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8225202229
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Dulina
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2026:8225202229.3

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Tomášom Dulinom v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpeného: Advokátska kancelária Gallo, s. r. o., so sídlom Jilemnického 4012/30, Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, C., o zaplatenie sumy 166,83 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 26.08.2025 sa žalobca, domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 166,83 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.12.2022 do zaplatenia a nahradiť žalobcovi trovy konania.

2. Žalobu odôvodňoval tým, že Žalobca a Žalovaný uzatvorili spolu dňa 27.07.2020 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX (evidenčné číslo zmluvy/príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol Žalobca Žalovanému pôžičku vo výške 913 Eur („Cena na splátky“ alebo „Pôžička – finančné plnenie“) na kúpu spotrebného tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve (čierna technika). Kúpna cena tovaru bola 1019,65 eur. Žalovaný pri podpise zmluvy uhradil akontáciu vo výške 106,65 eur a na zvyšok kúpnej ceny Žalobca poskytol Žalovanému pôžičku podľa uvedenej zmluvy o pôžičke. Účelom Zmluvy bolo poskytnutie pôžičky na zakúpenie tovaru na základe vlastného výberu Žalovaného. Cena na splátky znamená viazaný spotrebiteľský úver v čiastke poskytnutej Žalovanému Žalobcom, a to vo výške kúpnej ceny konkrétneho tovaru zníženej o zaplatenú akontáciu. Akontácia je časťou kúpnej ceny tovaru, ktorú žalovaný zaplatil pred dodaním tovaru. Obsahu uvedených pojmov vyplýva nielen zo Zmluvy samotnej - ich výklad je obsiahnutý aj v Podmienkach k Zmluve o pôžičke (resp. Všeobecných obchodných podmienkach), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy. S podmienkami zmluvy a ich obsahom sa Žalovaný oboznámil, čo potvrdil vlastnoručným podpisom. Podľa zmluvy o pôžičke mal Žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 34 mesačných splátkach v sume 35 eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 1190 eur (pozn. uvedené bez akontácie). Do dnešného dňa uhradil Žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu (bez akontácie) 1015 eur. Vzhľadom na to, že Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, Žalobca listom z dňa 24.11.2022 – Predžalobná upomienka, vyzval Žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol Žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne Žalobca Žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, Žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 20.12.2022 úver zosplatiť, o čom bol Žalovaný informovaný listom z dňa 22.12.2022 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty

na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premičacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa Žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne Žalobcovi vzniklo v zmysle § 53 ods.9 ObčZ oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplatneniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel Žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. K uvedenému poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.: 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn: 17Co/447/2016. Do dnešného dňa Žalovaný dlžné splátky neuhradil. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje článok 10.2 zmluvných podmienok. Celkový dlh Žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 166,83 Eur. Žalobca si zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznamení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 48,78 Eur, si Žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Ku dňu podania žalobného návrhu mal Žalovaný uhradiť sumu 1288,48 Eur /označené v Prehľade splátok a úhrad ako stĺpec „Splátka“/. Uvedenú sumu (ďalej ako „istina“) tvorí: súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu („suma splátok“) a suma po zosplatnení, pričom výsledná suma zahŕňa aj akontáciu: Počet splátok Výška splátky Suma splátok (počet*výška) Suma po zosplatnení akontácia Spolu Istina (Eur) 28 35 980 201,83 106,65 = 1288,48. Ku dňu podania žalobného návrhu Žalovaný uhradil sumu 1121,65 Eur. Uvedená suma je v Prehľade splátok a úhrad evidovaná v stĺpci „Úhrada“, pričom zahŕňa akontáciu vo výške 106,65 Eur a celkovú sumu vykonaných úhrad vo výške 1015 Eur, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Istina - Úhrady = Žalovaná suma 1181,83 Eur - 1015 Eur = 166,83 Eur Zostatok pohľadávky evidovaný v Prehľade splátok a úhrad /stĺpec „Zostatok“/ zahŕňa aj zmluvnú pokutu vo výške 48,78 Eur /stĺpec „Pokuta“/, ktorú si Žalobca v tomto konaní neuplatňuje.

3. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil súdu Notársku zápisnicu č. D. XXXX/XXXX, D. XXXXX/XXXX, D. XXXXX/XXXX s prílohou 1 projektu rozdelenia majetku a záväzkov, zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 0079811266 zo dňa 27.07.2020 s ďalšou zmluvnou dokumentáciou, žiadosť o poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru a udelenie súhlasov zo dňa 27.07.2020, predžalobnú upomienku zo dňa 24.11.2022, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.12.2022 a prehľad splátok a úhrad.

4. Žalobca v podaní zo dňa 24.11.2025 na základe výzvy súdu uviedol: ÚDAJE K VÝPOČTU BONITY: Klient Meno a priezvisko A. B., Rodné číslo XXXXXXXXXX, Počet nezaopatrených detí 0, Údaje o úvere Typ žiadosti QU, Číslo žiadosti 0079811266, Číslo zmluvy 21617045, Schválená výška úveru 913, Splátka schváleného úveru 35, Príjem: Akceptovaný príjem 517, Doklad preukazujúci príjem: Výpis z účtu, Výdavky: Životné minimum žiadateľa 214.83, Životné minimum všetky nezaopatrované deti 0.00, Mesačné splátky existujúcich úverov (splátky z registra alebo klientom uvedené ak sú vyššie) 15, Doklad preukazujúci existujúce splátky Dopyt do registra, Príjmy – Výdavky Finančná rezerva (Príjem - výdavky) 287.17, Porovnanie Finančná rezerva vs. Splátka schváleného. Úveru 252.17, Ukazovateľ schopnosti splácať bol pri posudzovaní tejto žiadosti vypočítaný v súlade s opatrením NBS č. 10/2017 v hodnote menšej ako 1. Keďže výsledkom porovnania Príjmov a Výdavkov je suma vyššia ako je výška schválenej splátky, žiadosť bola schválená. Vo vzťahu k overovaniu bonity žalovaného žalobca poukazuje na tú skutočnosť, že Občiansky preukaz žalovaného nebol žiadnym spôsobom odcudzený a klient spíňal štandardné riskové podmienky. Klient podpisom danej zmluvy prehlásil, že všetky uvádzané údaje sú pravdivé. Žalovaný taktiež prehlásil, že ku dňu podpisu zmluvy mu neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jeho záväzku. Uvedené vyhlásenia sú súčasťou uzatvorenej zmluvy, teda žalovaný mal možnosť sa s podmienkami plnenia oboznámiť a tieto nerozporoval. Zmluvné podmienky boli žalovaným riadne podpísané. Žalovaný zároveň z titulu zamestnanca preukázal výšku jeho mesačného príjmu a na druhej strane aj jeho mesačné výdavky. Zmluvne stanovená výška mesačnej splátky sa tak s poukazom na žalovaným uvádzané hodnoty javí ako primeraná. Žalobca nemá dosah na okolnosti, ktoré po podpise zmluvy znemožnili žalovanému riadne splácať poskytnutý úver a o týchto ani nemohol mať vedomosť. Odborná starostlivosť pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať poskytnutý úver (t.j. pri posudzovaní bonity žalovaného) bola zachovaná. V rámci kontraktáčného procesu nedošlo k porušeniu žiadnej povinnosti veriteľa. Zákon o spotrebiteľských úveroch hovorí, že veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem

spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. V čase uzavretia zmluvy neexistoval žiadny legislatívny rámec stanovujúci konkrétne kroky, ktoré je veriteľ povinný v rámci posudzovania bonity dodržať a posúdenie postupom preto považujeme za plne v súlade s právnymi predpismi. Žalobca poukazuje na to, že žalovaný je v spore pasívny a doposiaľ nepredložil žiadne dôkazy a neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by žalobcov nárok na zaplatenie žalovanej sumy spochybňovali. K vyjadreniu žalobca priložil výstup z lustrácie SRBI a výpis z osobného účtu žalovaného vedeného v E. F., G..

5. Žalovanému bola žaloba s prílohami doručená do vlastných rúk dňa 04.12.2025. K žalobe sa v stanovenej lehote nevyjadril a v konaní nevyužil žiadne prostriedky procesnej obrany.

6. Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

7. Podľa § 297 CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,00 eur.

8. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 297 písm. b) CSP, keďže sa jedná o spotrebiteľský spor, a zároveň ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,00 eur.

9. Súd vykonal dokazovanie listinami predloženými žalobcom. Rozsudok bol verejne vyhlásený bez nariadenia pojednávania v zmysle § 219 ods. 3 CSP. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu v zákonnej lehote, strany sporu ani ich zástupcovia na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní. Z predložených dôkazov zistil tento skutkový stav:

10. Z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 0079811266 zo dňa 27.07.2020 súd zistil, že žalobca ako veriteľ - banka a žalovaný uzavreli písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie viazaného úveru žalovanému vo výške 913 eur, a to na kúpu tovaru. Žalovaný mal tento úver podľa zmluvy splatiť 34 mesačnými splátkami vo výške 35 eur, pričom v zmluve je uvedené, že celková suma je 1 190 eur, celkové náklady spotrebiteľa predstavujú 277 eur, prvá splátka mala byť splatná dňa 20.08.2020, ďalšie vždy k 20. dňu v mesiaci. Súčet žalovanému poskytnutej sumy 913 eur a celkových nákladov spotrebiteľa 277 eur zodpovedá sume uvedenej ako celková suma úveru, t.j. sume 1 190 eur. Ročná úroková sadzba uvedená v zmluve bola 21,42 % s tým, že RPMN je 21,42 %. Ako spôsob úhrady splátok je v zmluve uvedené splácanie poštovou poukázkou.

11. Vo formulári zmluvy je v úvodnej časti obsahujúcej údaje o klientovi uvedené, že tento pri jej uzavretí nepredložil žiadne doklady. V zmluve je ďalej uvedené, že žalovaný je ženatý, nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť, že býva vo vlastnom dome/byte. Žalovaný je v zmysle údajov uvedených v zmluve zamestnaný na dobu neurčitú s čistým mesačným príjmom za posledné 3 mesiace vo výške: 612 eur, 678 eur a 261 eur. Priemerný čistý mesačný príjem klienta predstavuje sumu 517 eur. Zmluva neobsahuje žiadne údaje o pravidelných mesačných výdavkoch žalovaného.

12. Podľa predloženého prehľadu splátok a úhrad žalovaný veriteľovi pred podaním žaloby uhradil celkom sumu 1 015 eur.

13. Listom označeným ako „Predžalobná upomienka“ zo dňa 24.11.2022 žalobca žalovanému oznámil, že eviduje na zmluve číslo 0079811266 zo dňa 27.07.2020 nedoplatok na splátkach v celkovej výške 105 eur, ktorý žiada bezodkladne uhradiť, s tým, že ak do 14.12.2022 nedôjde k úhrade, bude banka oprávnená úver zosplatiť. Žalovanému bola táto upomienka doručená dňa 02.12.2022.

14. Oznámením zo dňa 22.12.2022 žalobca oznámil žalovanému, že došlo k okamžitému zosplateniu úveru a žalovaného zároveň vyzval na úhradu sumy 306,83 eur v lehote do 21.01.2023.

15. Z notárskej zápisnice sp. zn. N XXXX/XXXX, NZ 54215/2017, NCRI 55029/2017 z 11.12.2017 súd zistil, že žalobca a obchodné spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 ako aj obchodná spoločnosť VÚB Leasing, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 318 045 ňou uzavreli projekt rozdelenia zlúčením, na základe ktorého sa pôvodný žalobca stal nástupníckou spoločnosťou po spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130, s výnimkou produktov splátkového predaja QCar a Triangel.

16. Pokiaľ ide o právne posúdenie žalobou uplatneného nároku, bolo potrebné vychádzať z toho, že žalobca je obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri je poskytovanie úverov. Žalovaný pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako fyzická osoba – nepodnikateľ. Zo zmluvy o úvere, z jej obsahu, koncepcie i použitej terminológie typickej pre spotrebiteľské úvery (viď napr. celkové náklady spotrebiteľa 277 eur) je zrejmé, že sa jednalo o spotrebiteľský úver. Zo zmluvy nevyplýva nič, čo by ju vylučovalo z režimu spotrebiteľského úveru podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a nič také žalobca ani netvrdil. Dôkazné bremeno preukázania prípadnej nesporebiteľskej povahy vzťahu nesie dodávateľ, tu žalobca, pričom z jeho žaloby priamo vyplýva, že aj sám svoj nárok kvalifikoval ako plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, a preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

17. Podľa § 1 ods. 2 veta prvá zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

18. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

19. Podľa § 7 ods. 1 a 2 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

20. Podľa § 7 ods. 15 ZoSÚ prevádzkovateľ registra je povinný vymazať údaje z registra na odôvodnenú žiadosť veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banky, zahraničnej banky a pobočky zahraničnej banky, ktorí poskytli údaje do registra, alebo na odôvodnenú žiadosť Národnej banky Slovenska.

21. Podľa § 7 ods. 16 ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretné a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

22. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v záhlaví zreteľne označená názvom zmluvy, ktorý obsahuje slová „spotrebiteľský úver“ v príslušnom gramatickom tvare.

23. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia, d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsoby vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsoby jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia, r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16, s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

24. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie

viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia, g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

25. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

26. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

28. Podľa § 559 ods. 1 OZ splnením dlh zanikne.

29. Predmetom konania je tak uplatnený nárok žalobcu na zaplatenie pohľadávky titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvoril so žalovaným, pričom vzhľadom na to, že žalovaný nesplnil svoj dlh riadne a včas, žalobca dňa 20.12.2022 zosplatnil úver. Medzi stranami nebolo sporné to, že žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 913 eur, pričom žalovaný zaplatil žalobcovi titulom poskytnutého úveru sumu 1 015 eur.

30. Zmluva o úvere posudzovaná v predmetnej veci, uzavretá medzi žalobcom so žalovaným, je ako už bolo uvedené, spotrebiteľskou zmluvou. Spotrebiteľské zmluvy sú typické tým, že ich o určitom rovnakom predmete plnenia štandardne a opakovane uzatvárajú dodávatelia s veľkým počtom zákazníkov (spotrebiteľia) s tým, že dodávateľ ako navrhovateľ zmluvy vopred v návrhu stanovuje obsah týchto zmlúv a stanovuje aj podmienky ich realizácie. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačенých tlačivách, spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať, jedinou jeho alternatívou je prijatie, respektíve odmietnutie návrhu zmluvy ako celku. Pre spotrebiteľskú zmluvu je teda charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, pričom nemá reálne možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné (§ 53 ods. 5 OZ). Vychádza sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

31. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal súd v prejednávanej veci za preukázané, že žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 913 eur, pričom žalovaný na úhradu nárokov z tejto zmluvy do dňa podania žaloby zaplatil sumu 1 015 eur. Žalobca tvrdil, že uvedenými úhradami žalovaný nesplnil svoju zmluvnú povinnosť v celom rozsahu, keď neuspokojené ostali nároky špecifikované v žalobe. V danom prípade na rozdiel od žalobcu súd je toho názoru, že spotrebiteľský úver, ktorý bol žalovanému poskytnutý je z dôvodov rozvedených v ďalšej časti tohto odôvodnenia bezúročný a bez poplatkov, preto veriteľovi z neho vznikol iba nárok na vrátenie úverovej istiny rovnajúcej sa výške sumy reálne poskytnutej žalovanému, t.j. 913 eur. A keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že celú túto sumu už žalovaný úhradami pred podaním žaloby žalobcovi vrátil, čo medzi stranami sporné nebolo a vyplýva to z tvrdení samotného žalobcu, jeho dlh zanikol splnením a žalobcovi už tento nič nedlží titulom predmetnej zmluvy o úvere.

32. Výsledky vykonaného dokazovania priviedli súd v danom prípade k záveru, že je potrebné vychádzať z fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a to s poukazom na § 11 ods. 2 ZoSÚ. V zmysle danej právnej úpravy je totiž veriteľ povinný pri poskytnutí spotrebiteľského úveru riadne zistiť bonitu klienta, teda či klient bude schopný splácať úver. Či veriteľ túto povinnosť riadne a v súlade so zákonom splnil, musí súd rozhodujúci o žalobe veriteľa o plnenie zosplatennej istiny, úrokov a ostatného príslušenstva z úveru skúmať vždy. Túto schopnosť veriteľ posudzuje predovšetkým na základe údajov o príjmoch a výdavkoch tak, ako sa to aj uvádza v § 11 ods. 2.

33. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je teda kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť a overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Pokiaľ však veriteľ takto nepostupuje, zákonodarca jasne zadefinoval jeho počínanie ako hrubé porušenie povinnosti a z toho vyvodil sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

34. Žalobca na základe výzvy súdu, aby preukázal postup veriteľa v súlade s odbornou starostlivosťou pri skúmaní bonity žalovaného vo vyjadrení poukázal na to, že pro posudzovanie vychádzal z deklarovaných príjmov žalovaného zo zamestnania, z úverového zaťaženia žalovaného ako aj z výšky životného minima. Svoje tvrdenia žalobca preukazoval výstupom lustrácie v SRBI a výpisom z účtu žalovaného za mesiac jún 2020.

35. Vychádzajúc zo žalobcom predložených dôkazov súd konštatuje, že v danom prípade žalobca poskytol žalovanému úver napriek tomu, že vôbec nemal spoľahlivo zistenú a preverenú výšku jeho príjmov a výdavkov. Žalobca tvrdil, že pri preverovaní bonity žalovaného zistil, že tento je zamestnaný s priemerným čistým príjmom za posledné 3 mesiace vo výške 517 eur. Žalobca však toto svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázal. Pokiaľ žalobca poukázal na výpis z účtu žalovaného vedeného v E. F., G. za obdobie mesiaca jún 2020, z tohto nevyplýva, že by žalovaný poberal v období 3 mesiacov predchádzajúcich uzavretiu zmluvy vo výške deklarovanej v zmluve. Navyiac, z predloženého výpisu z účtu vyplýva, že jediným významným príjmom na účte žalovaného bola platba poskytnutá Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov v sume 294,95 eur, ktorej príjmom nebol žalovaný, ale C. B.. Za danej dôkaznej situácie súd preto zastáva názor, že žalobca hodnoverne nepreukázal, že by pre účely skúmania bonity žalovaného mal k dispozícii od žalovaného údaje o jeho čistom mesačnom príjme alebo že by mal čistý mesačný príjem žalovaného riadne zistený a overený niektorým z interných alebo externých zdrojov. Žalobca tak hodnoverne nepreukázal, že banka pre účely posúdenia bonity žalovaného mala k dispozícii základnú položku vyžadovanú ust. § 7 ods. 20 písm. a) ZoSÚ, a to skutočný čistý mesačný príjem žalovaného. Nie je možné vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa, lebo zákon jasne hovorí o preverení údajov nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo tu žalobca nepreukázal, že veriteľ náležite preveril.

36. Žalobca podľa názoru súdu okrem nedôsledného zisťovania príjmu žalovaného podcenil aj skúmanie výdavkov žalovaného, ak nezisťoval bežné výdavky žalovaného.

37. Pôvodný veriteľ nezisťoval priemerné mesačné výdavky žalovaného na živobytie (SIPO, strava, doprava do práce, lieky, telekomunikačné služby a pod.) a súdu je zároveň známe, že toto zisťovanie pôvodný veriteľ často bez ďalšieho nahrádza údajom o životnom minime. Uvedené svedčí o ignorovaní zákonnej povinnosti dodávateľa úverových produktov na finančnom trhu. Z ust. § 7 ods. 27 veta posledná ZoSÚ plynie, že náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa, nie sa tejto zákonnej povinnosti zbaviť odkazom na životné minimum, nakoľko to nie je ratio zákona a tento postup nezohľadňuje individuálnosť životnej situácie toho ktorého spotrebiteľa a jeho rodiny.

38. Tento postup dodávateľa na úverovom trhu, ktorý nekriticky akceptuje zjavne nevierohodné údaje poskytnuté spotrebiteľom a nahrádza ich paušálnym údajom v podobe sumy životného minima, nakoniec neplynie ani z opatrenia NBS z 14.11.2017. Z ust. § 2 ods. 5 plynie cit. „Výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. b) zákona sa na účely odseku 1 určuje najmenej vo výške sumy životného minima spotrebiteľa, životného minima na osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkov na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu. Celkovou výškou nákladov sa rozumie výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa prvej vety zvýšená o 20 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa, životným minimom osoby, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkami na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu.“. Z uvedeného nepochybne neplynie záver ani usmernenie pre dodávateľov na úverovom trhu, že výdavky (resp. výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb) spotrebiteľa sa bez ďalšieho majú rovnať sume životného minima. Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti.

39. Vo vzťahu k nevyhnutnosti skúmania výdavkov spotrebiteľa pri posudzovaní schopnosti splácať úver súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky č.k. 33Cdo/2178/2018-77 z 25.07.2018 cit.: „Povinnosť posouzení úvěruschopnosti spotřebitele chrání nejen spotřebitele samého před negativními důsledky neschopnosti úvěr splácet, ale zprostředkovaně také společnost jako celek, neboť předchází negativním sociálním důsledkům předlužení a insolvence v podobě pádu spotřebitele a osob na něm závislých do veřejné sociální sítě, narušení rodinných a sociálních vztahů atd. V neposlední řadě chrání i pozici věřitelů samých, neboť odborné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele při žádosti o další úvěr snižuje riziko věřitelů, kteří témuž spotřebiteli poskytli úvěry či jiné služby již dříve. Proto zákon, konkrétně zákon o spotřebitelském úvěru (jeho § 9 odst. 1) stanoví, že věřitel je povinen při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele postupovat s odbornou péčí. Lze přisvědčit odvolacímu soudu, že věřitel nedostojí povinnosti stanovené mu zákonem o spotřebitelském úvěru, tedy nepostupuje s odbornou péčí při posouzení schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr, vyjde-li z objektivně nedoloženého osobního prohlášení dlužníka o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech. Na tom nic nemění, že dlužník není evidován v databázích dlužníků. Již gramatickým a logickým výkladem § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru lze dovodit, že dostatečnými nejsou míněny informace získané toliko od spotřebitele. Odborná péče předpokládá údaje, které dlužník věřiteli uvedl, ověřit, resp. objektivně podložit minimálně potvrzením zaměstnavatele dlužníka (srov. H., I. J. F., J.: Zákon o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů č. 145/2010 Sb. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 98-109, ISBN 9788074001185). Nepochybně klíčová je i povinnost věřitele využívat veřejně dostupné informace, jakými jsou například státem publikované údaje o životním a existenčním minimu podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, a o průměrných výdajích obyvatelstva (databáze Českého statistického úřadu), a tyto porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými (ne pouze tvrzenými) informacemi o jeho příjmech a výdajích. To ostatně dovodil ve svém rozhodnutí ze dne 1. 4. 2015, sp. zn. 1 As 30/2015, i Nejvyšší správní soud, jehož závěry použil na podporu své argumentace již odvolací soud v napadeném rozhodnutí. Závěr odvolacího soudu dovozuje, že spokojila-li se žalobkyně s nedoloženým prohlášením žalovaného o jeho osobních,

výdělkových a majetkových poměrech a nahlédnutím do registru dlužníků, nedostála povinnosti věřitele ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, je správný.“

40. Cieľom § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 ZoSÚ je dosiahnuť to, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.

41. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti spotrebiteľa je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver a údajmi z príslušných databáz.

42. Žalobca teda predloženými dôkazmi nepreukázal, že by pôvodný veriteľ konal s vynaložením odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver. V tomto smere súd poukazuje na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie cit.: „Je však potrebné zdôrazniť, že dodržiavanie tejto zásady by bolo porušené, ak by dôkazné bremeno nesplnenia povinností upravených v článkoch 5 a 8 smernice 2008/48 zaťažovalo spotrebiteľa. Tento totiž nedisponuje prostriedkami, ktoré by mu umožňovali preukázať, že veriteľ mu jednak neposkytol informácie podľa článku 5 tejto smernice a jednak neoveril jeho úverovú bonitu. Naopak účinné vykonanie práv priznaných smernicou 2008/48 zabezpečuje vnútroštátna právna úprava, podľa ktorej je veriteľ v zásade povinný preukázať pred súdom správny výkon týchto predzmluvných povinností. Cieľom takéhoto pravidla je zaistiť, ako uvádza bod 21 tohto rozsudku, ochranu spotrebiteľa, bez neprimeraného poškodenia práva veriteľa na spravodlivý proces. Ako totiž uvádza v bode 35 svojich návrhov generálny advokát, obozretný veriteľ si musí byť vedomí nevyhnutnosti zbierania a uchovania dôkazov o splnení svojich informačných povinností a povinnosti poskytnúť vysvetlenia.“ (bod 27 a 28 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-449/13).

43. Z uvedeného má súd za to, že žalobca výšku príjmov a výdavkov spotrebiteľa pri uzatváraní zmluvy nepreoveroval s vynaložením odbornej starostlivosti, ale tieto údaje „preveril“ iba formálne, čo nie je cieľom ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ.

44. Postup veriteľa s odbornou starostlivosťou pritom znamená nielen formálne zistenie predpísaných údajov, aby sa tieto stali obsahom zmluvy, ale ich náležité posúdenie v rámci svojich odborných kapacít, ktoré sa u veriteľa ako osoby ktorá koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti, predpokladajú. Vzhľadom na uvedené možno skonštatovať, že žalobca v konaní neuniesol tak bremeno tvrdenia ako aj dôkazné bremeno ohľadom postupu pôvodného veriteľa s odbornou starostlivosťou pristupovať ku skúmaniu schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver, čím porušil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 7 ZoSÚ, a to podstatným, hrubým spôsobom.

45. Poskytovanie úverov a pôžičiek je vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo sa môže dlžníkovi po uzavretí zmluvy stať. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase uzavretia zmluvy zistiteľný. Aj Súdny dvor uznal ako odrazujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou. Hodnotenie bonity klienta je v podstate skúškou úverovej spôsobilosti dlžníka a na jej zistení si veriteľ musí dať záležať.

46. Žalobca súdu nepredložil žiaden doklad spoľahlivo preukazujúci príjem a výdavky žalovaného. K uvedenému súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp 8/2022 cit.: „Ako bolo vyššie naznačené, porušením povinností uvedených v § 7 ods. 1 ZoSÚ má dôsledky uvedené v § 11 ods. 2 prvá veta ZoSÚ. To znamená, že v každom prípade je subjekt poskytujúci spotrebiteľský úver (v danom prípade právny predchodca žalobcu, t.j. banka) povinný zabezpečiť si doklad o príjme klienta - spotrebiteľa, teda neskoršieho dlžníka, čo žalobca v danom prípade nepreukázal.“

47. Podľa názoru súdu všetky tieto skutočnosti vo svojom súhrne preukazujú hrubé porušenie povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (§ 11 ods. 2 ZoSÚ). Žalobca si nezískal, teda následne ani nevyhodnotil a ani neoveril informácie o bonite klienta, z ktorých by bol schopný zistiť objektívny ucelený obraz o finančnej situácii žiadateľa o úver. Nedôsledne zisťoval, a preto ani nezohľadnil príjmy ani výdavky žalovaného (s výnimkou skúmania jeho úverového zaťaženia). Aj keď úverový veriteľ mal objektívnu možnosť si pred poskytnutím úveru overiť majetkové a sociálne pomery žalovaného, preukázateľne si zistil výhradne výšku úverového zaťaženia žalovaného. Takéto „preverovanie“ majetkových pomerov žalovaného súd považuje za formálne, nedôsledné, nezodpovedajúce kritériu odbornej starostlivosti, ktorú je dodávateľ povinný vynaložiť pri overovaní úveruschopnosti žiadateľa o úver.

48. Tento záver je podporený aj rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/153/2019: „Je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovanej hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaná výdavky na živobytie a či jej teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže žalobca hrubo porušil zákonom stanovenú povinnosť, v zmysle § 11 ods. 2 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.“

49. Rovnako súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoCsp/6/2022 cit.: „Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd zastáva názor, že príjem aj rodinný stav klienta môžu byť vyhovujúce, ale pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Bez toho, aby žalovaný skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalobcu, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalobcu splácať dlh zo zmluvy. Z dikcie zákona: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Vychádzajúc z doterajších výsledkov vykonaného dokazovania odvolací súd v súlade so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca ako veriteľ v danej veci hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalobcu ako spotrebiteľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch čo v spojení s § 11 ods. 2 druhá veta zákona o spotrebiteľských úveroch spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Žalovaný si na základe získaných informácií nemohol vytvoriť dostatočný obraz o platobnej schopnosti žalobcu, keď síce si obstaral údaje o príjme žalobcu a časti výdavkov spočívajúcich v splátkach úverov, lízingov (a pod.), avšak ohľadom iných výdavkov žalobcu (bývanie a pod.), už žalovaný postupoval nedostatočne,

keď akceptáciou výdavku 20,- Eur mesačne uvedeného žalobcom, si žalovaný bez náležitého zistenia skutočných výdavkov žalobcu, nemohol vytvoriť dostatočný platobný obraz o platobnej schopnosti žalobcu, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalobcu splácať dlh zo zmluvy.“.

50. Žalobca teda predloženými dôkazmi nepreukázal, že by konal s vynaložením odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver a súd dospel k záveru o hrubom porušení povinnosti úverového veriteľa podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ. V tomto smere súd poukazuje na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie cit.: „Je však potrebné zdôrazniť, že dodržiavanie tejto zásady by bolo porušené, ak by dôkazné bremeno nesplnenia povinností upravených v článkoch 5 a 8 smernice 2008/48 zaťažovalo spotrebiteľa. Tento totiž nedisponuje prostriedkami, ktoré by mu umožňovali preukázať, že veriteľ mu jednak neposkytol informácie podľa článku 5 tejto smernice a jednak neoveril jeho úverovú bonitu. Naopak účinné vykonanie práv priznaných smernicou 2008/48 zabezpečuje vnútroštátna právna úprava, podľa ktorej je veriteľ v zásade povinný preukázať pred súdom správny výkon týchto predzmluvných povinností. Cieľom takéhoto pravidla je zaistiť, ako uvádza bod 21 tohto rozsudku, ochranu spotrebiteľa, bez neprimeraného poškodenia práva veriteľa na spravodlivý proces. Ako totiž uvádza v bode 35 svojich návrhov generálny advokát, obozretný veriteľ si musí byť vedomý nevyhnutnosti zbierania a uchovania dôkazov o splnení svojich informačných povinností a povinnosti poskytnúť vysvetlenia.“ (bod 27 a 28 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-449/13).

51. Nedôsledné skúmanie bonity žalovaného, ktoré súd v predmetnej veci považoval za hrubé porušenie zákonnej povinnosti banky, spôsobilo tu okrem bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru aj ďalší dôsledok vyplývajúci z § 11 ods. 2 vety prvej ZoSÚ, a to ten, že nie je možné úver predčasne zosplatiť. Právny úkon veriteľa o zosplatení je preto v rozpore s týmto ustanovením, a preto podľa § 39 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatný. Právnym následkom posudzovania schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver bez akýchkoľvek preukázaných údajov o príjmoch, či výdavkoch spotrebiteľa, či bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra, tak ako tomu bolo aj v tomto prípade, je to, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, keďže takýto postup sa považuje za hrubé porušenie povinností veriteľa preveriť tzv. bonitu spotrebiteľa (§ 11 ods. 2 ZoSÚ).

52. Súd je v prejednávanej veci aj toho názoru, že zmluva o úvere, ktorá bola uzatvorená medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným neobsahuje náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písmeno h) ZoSÚ, a to všetky predpoklady, ktoré použil veriteľ na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov.

53. Súd v tejto súvislosti poukazuje na aktuálne rozhodnutie Súdneho dvora EU C-677/23 zo dňa 23.01.2025, podľa ktorého súd cituje článok 10 ods. 2 písm. c) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48 ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady číslo 87/102 EHS zmenenej smernicou komisie 2011/90 EU zo 14.11.2011, sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí nevyhnutne výslovne uvádzať dĺžku trvania zmluvy, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou určiť túto dĺžku. Článok 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48 zmenenej smernicou 2011/90 sa má vykladať v tom zmysle, že predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy.

54. Uvedená náležitosť v zmluve o úvere, a to všetky vstupné údaje, ktoré použil veriteľ pre výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, absentuje, čím je daný úver potrebné považovať aj podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov.

55. Vzhľadom na uvedený záver bol žalovaný povinný vrátiť žalobcovi úver len v rozsahu splatnej úverovej istiny. Medzi stranami nebolo sporné, že úhrady žalovaného v súhrne presiahli výšku istiny poskytnutého úveru, teda dlh žalovaného z predmetnej zmluvy o úvere zanikol splnením ešte pred podaním žaloby. Z uvedeného dôvodu súd podanú žalobu v celom rozsahu zamietol ako nedôvodnú.

56. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03 či sp. zn. III. ÚS 60/04). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva (napr. Georgidias v. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na

každý argument prednesený v súdnom konaní, rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzovaný s ohľadom na okolnosti každého prípadu. Stačí teda, aby reagoval súd na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B). Súd má za to, že v odôvodnení tohto rozhodnutia sa vysporiadal so všetkou podstatnou argumentáciou sporových strán prednesenou v konaní, pričom žiadna ďalšia argumentácia sporových strán nebola podľa názoru súdu spôsobilá zmeniť závery, ku ktorým súd dospel v zmysle vyššie uvedeného.

57. Podľa § 255 ods. 1, ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

58. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

59. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

60. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

61. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

62. Týmto rozhodnutím sa konanie končí, a preto súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP. V konaní mal úspech žalovaný v plnom rozsahu, keďže žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá, preto podľa § 255 ods. 1 CSP mu vznikol nárok na priznanie náhrady trov konania. Žalovaný si však náhradu žiadnych trov konania neuplatnil, zo spisu ani žiadne preukázateľné trovy konania žalovaného nevyplývajú, preto súd v zmysle § 262 ods. 1 a 2 CSP nevyhradil rozhodnutie o ich výške samostatnému uzneseniu, nakoľko nebolo by v ňom o čom rozhodovať ale o nároku na náhradu trov konania priamo rozhodol vo výroku II. tak, že náhradu trov konania procesne plne úspešnému žalovanému nepriznal, lebo mu preukázateľne nevznikli žiadne trovy.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.